

เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับนักเรียน)

กลุ่มบูรณาการ

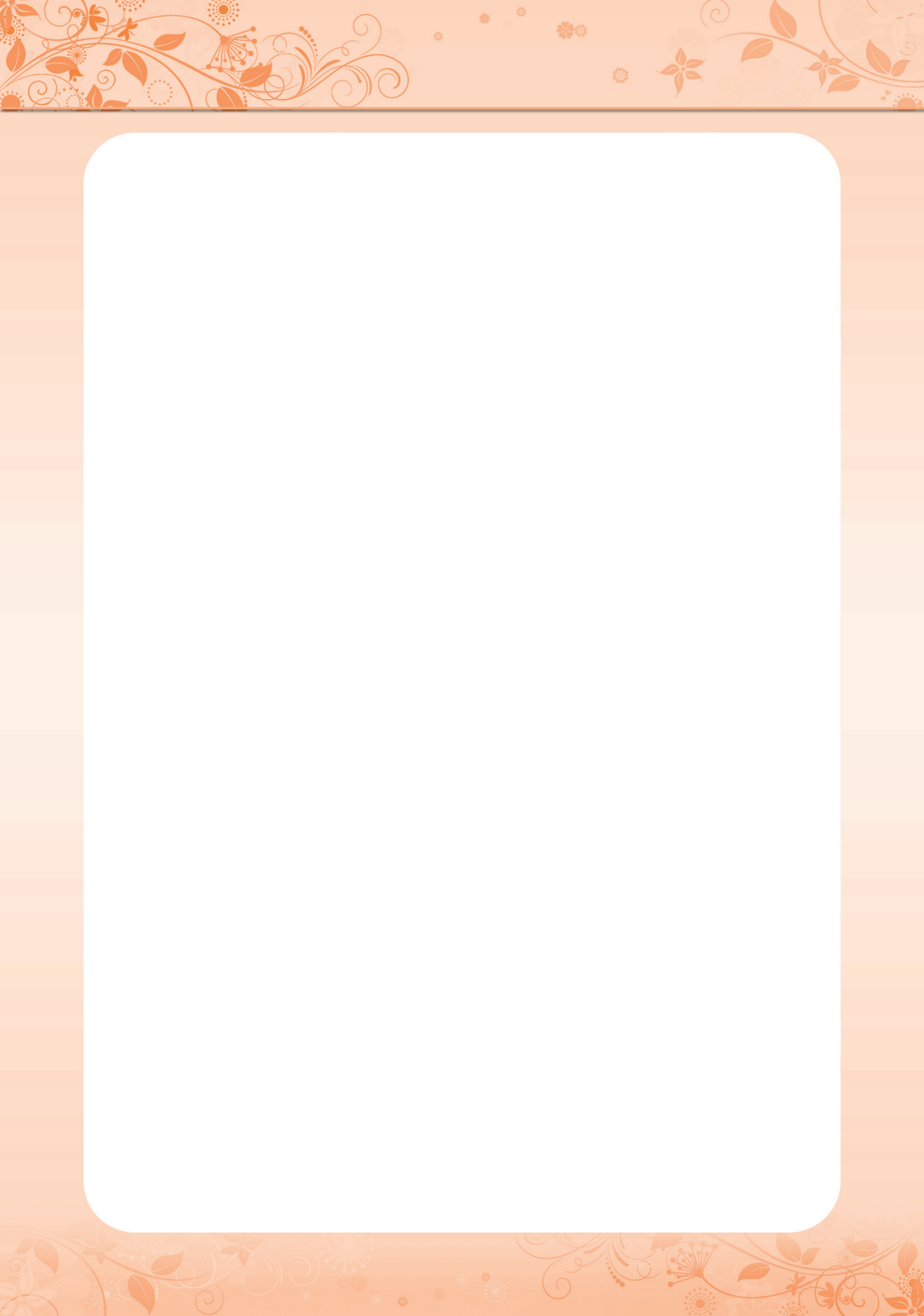
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐

อาเซียนศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

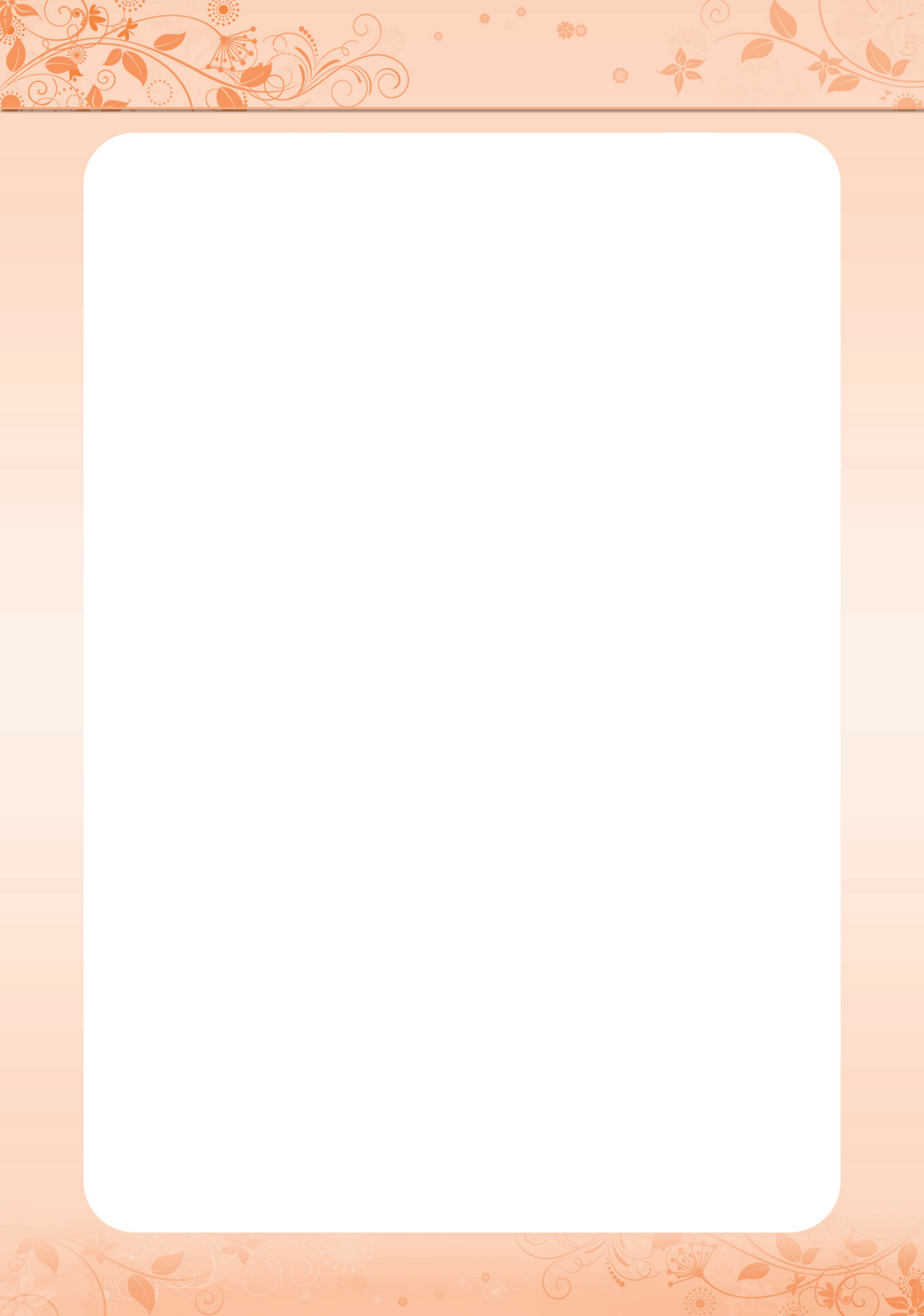
สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

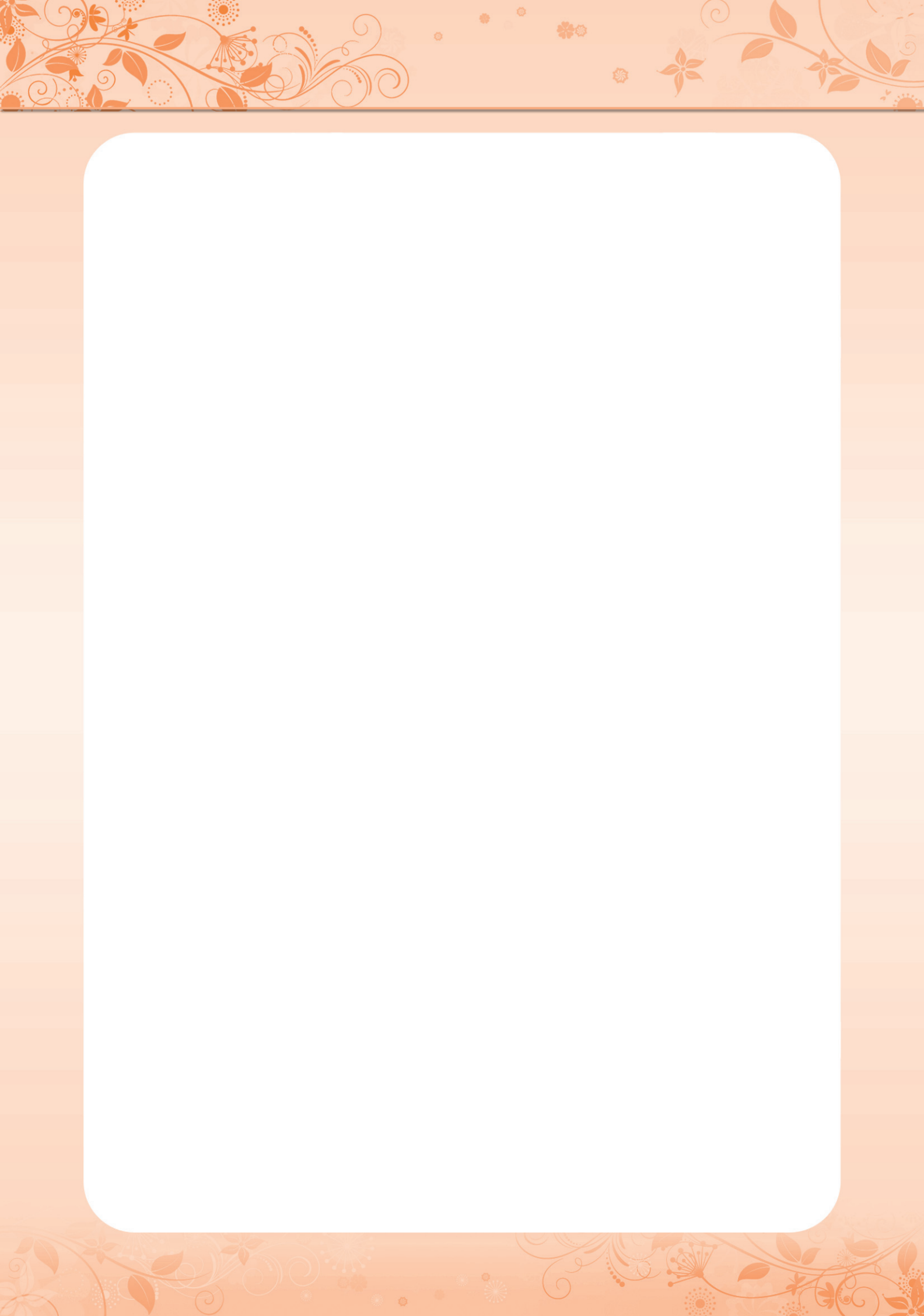
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา	๑
แบบทดสอบก่อนเรียน	๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แผนที่โลก	๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อาารยธรรมจีน และอินเดีย กับกลุ่มประเทศอาเซียน	๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สัญลักษณ์อาเซียน	๑๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความเหมือนและความต่าง ของประเทศในกลุ่มอาเซียน	๑๓
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๖
หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน	๑๗
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สัญลักษณ์ทางภูมิศาสตร์	๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน	๒๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ ทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ	๒๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีผลต่อ ประเทศในกลุ่มอาเซียน	๒๘
แบบทดสอบหลังเรียน	๒๙

หน่วยย่อยที่ ๑
เพื่อนบ้านของเรา

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อาเซียนศึกษา

หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. โลกแบ่งออกเป็นกี่ทวีป

- ก. ๔ ทวีป   ข. ๕ ทวีป
ค. ๖ ทวีป   ง. ๗ ทวีป

๒. กลุ่มประเทศอาเซียนตั้งอยู่ในทวีปใด

- ก. ทวีปยุโรป
ข. ทวีปเอเชีย
ค. ทวีปอเมริกาเหนือ
ง. ทวีปออสเตรเลีย

๓. อารยธรรมโบราณที่เข้ามาในอาเซียน คือ

- อารยธรรมไต่บ่าง
ก. อารยธรรมจีน และเกาหลี
ข. อารยธรรมเกาหลี และอินเดีย
ค. อารยธรรมอินเดีย และจีน
ง. อารยธรรมจีน และญี่ปุ่น

๔. ภาพใดต่อไปนี้เป็นอารยธรรมจีน

ก.

ข.

ค.

ง.

ดูรูปภาพแล้วตอบคำถามข้อ ๕ - ๗

๕. สัญลักษณ์ของอาเซียน มีกี่สี

- ก. ๓ สี   ข. ๔ สี
ค. ๕ สี   ง. ๖ สี

๖. สมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ หมายถึงข้อใด

- ก. เส้นด้าย ๑๐ เส้น
ข. ต้นข้าว ๑๐ ต้น
ค. ต้นหญ้า ๑๐ ต้น
ง. เชือก ๑๐ เส้น

๗. สีใดที่แสดงถึงความรุ่งเรือง

- ก. สีน้ำเงิน   ข. สีขาว
ค. สีแดง   ง. สีเหลือง

๘. ประเทศใดต่อไปนี้มีวัฒนธรรมใกล้เคียง

ประเทศไทยมากที่สุด

- ก. ลาว   ข. เมียนมาร์
ค. ฟิลิปปินส์   ง. มาเลเซีย

๙. ประเทศใดต่อไปนี้เป็นกรอบระบบคอมมิวนิสต์

- ก. ลาว   ข. มาเลเซีย
ค. อินโดนีเซีย   ง. ฟิลิปปินส์

๑๐. ประเทศบ่อน้ำมันหมายถึงประเทศใด

- ก. อินโดนีเซีย   ข. ฟิลิปปินส์
ค. บรูไน   ง. สิงคโปร์

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง แผนที่โลก

- คำชี้แจง**
- นักเรียน ระบายสี แผนที่โลกให้สวยงาม
  - นักเรียนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

ภาพ.....

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑ เรื่อง ทวีป
สำหรับนักเรียน

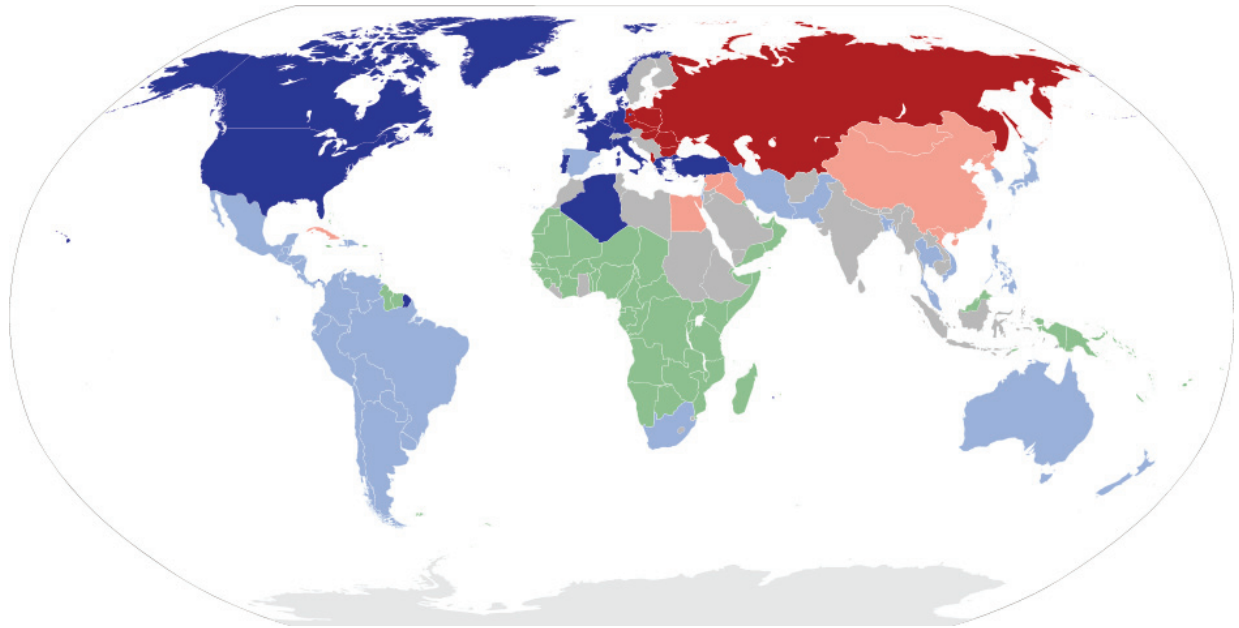

โลกได้แบ่งพื้นที่ออกเป็นทวีป ดังนี้

๑. ทวีปเอเชีย
๒. ทวีปยุโรป
๓. ทวีปแอฟริกา
๔. ทวีปอเมริกาเหนือ
๕. ทวีปอเมริกาใต้
๖. ทวีปออสเตรเลีย
๗. แอนตาร์กติกา

ใบความรู้ที่ ๐๒ สำหรับนักเรียน ป.๖

เรื่อง พื้นที่ที่แสดงอาณาเขตของสงครามเย็น

สัญลักษณ์

- ประเทศสมาชิกองค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ (ต่อต้านระบบคอมมิวนิสต์)
- ประเทศพันธมิตรของสหรัฐอเมริกา
- ประเทศอาณานิคม
- ประเทศสมาชิกสนธิสัญญาออร์ซอ (ระบบคอมมิวนิสต์)
- ประเทศพันธมิตรของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต
- ประเทศที่ไม่เกี่ยวข้อง

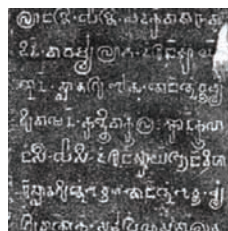
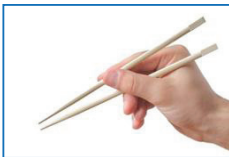

ป๑๐.๑/ผ ๒-๐๑

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียกับกลุ่มประเทศอาเซียน

คำชี้แจง นักเรียนบอกว่าอารยธรรมใดในภาพต่อไปนี้ เป็นของจีน หรืออินเดีย

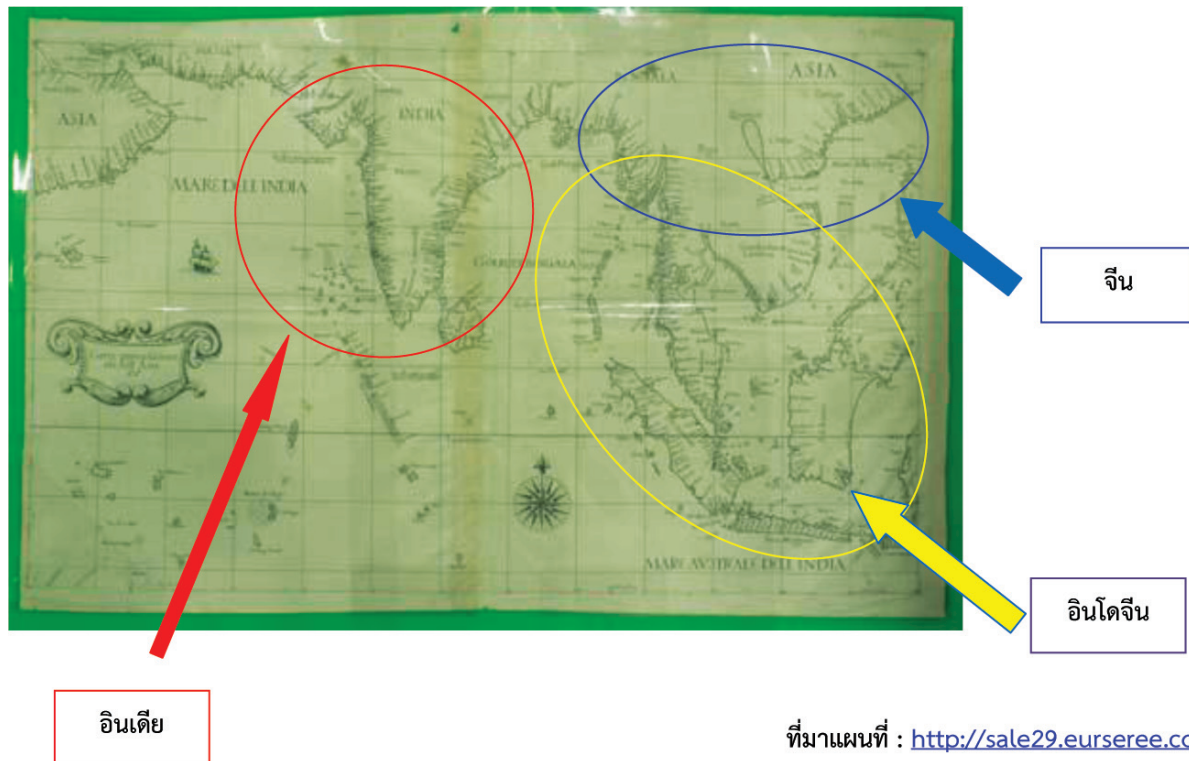
ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑ สำหรับนักเรียนชั้น ป.๔

เรื่อง อารยธรรมจีน และอินเดีย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอีกชื่อหนึ่งว่า “อินโดจีน” หมายถึงภูมิภาคที่ได้รับอารยธรรมอินเดียและอารยธรรมจีน อันเนื่องมาจากที่ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างสองประเทศนั่นเอง และจากประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน ทั้งประเทศอินเดียและประเทศจีนก็มีการติดต่อค้าขายมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นทางบกหรือทางน้ำ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงกลายเป็นทางผ่านที่สำคัญ เป็นที่พักสินค้า เต็มน้ำจืด และที่หลบลมมรสุม การค้าขายนี้เองทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทั้งจีนและอินเดีย

แผนที่ อินโดจีนแหล่งอารยธรรมของจีนและอินเดีย

วัฒนธรรมของอินเดียที่เผยแพร่ในอาเซียน

๑. ศาสนา

ศาสนาจากอินเดียที่เข้ามาเผยแพร่ก่อนคือ ศาสนาพราหมณ์ หรือฮินดู ซึ่งเป็นศาสนาที่นับถือเทพเจ้าหลายองค์ เช่น พระศิวะ พระพรหม พระนารายณ์ พระอินทร์ เมื่อพุทธศาสนารุ่งเรืองในอินเดีย โดยเฉพาะในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช (ครองราชย์ พ.ศ. ๒๖๙-๓๑๑) พระองค์ได้ส่งสมณทูตไปเผยแพร่พุทธศาสนาหลายแห่ง รวมทั้ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้ผู้คนในอาณาจักรต่างๆ ยอมรับนับถือพุทธศาสนาแทนศาสนาพราหมณ์ อย่างไรก็ตาม ศาสนาพราหมณ์ ยังคงมีอิทธิพลในราชสำนัก และในพระราชพิธีบางอย่าง พุทธศาสนาที่นับถือในสุโขทัยระยะแรกเป็นนิกายมหายาน ต่อมาในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช (พ.ศ. ๑๘๒๑-๑๘๔๒) ทรงนำพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์ หรือนิกายหินยาน ซึ่งเคร่งครัดในพระธรรมวินัยกว่ามาเผยแพร่ ทรงนิมนต์พระสงฆ์จากตามพรลิงค์ หรือนครศรีธรรมราช ซึ่งมีความรู้แตกฉานในพระไตรปิฎก มาเทศน์สั่งสอนประชาชน ทำให้พุทธศาสนานิกายเถรวาทเป็นที่นับถือกันโดยทั่วไปจนปัจจุบัน

พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

๒. ภาษาและวรรณคดี

การแพร่หลายของพุทธศาสนาในราชอาณาจักรไทยจนกลายมาเป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คำในภาษาบาลี ซึ่งใช้ในพุทธศาสนานิกายหินยานมีหลายคำปรากฏในภาษา ซึ่งใช้กันโดยทั่วไปในหมู่คนไทย ส่วนภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาของนักปราชญ์ในอินเดีย ก็มีอิทธิพลอยู่มาก แต่น้อยกว่าภาษาบาลี ในด้านวรรณคดี มหาकाพย์ที่ยิ่งใหญ่ของอินเดีย ๒ เรื่อง คือ รามายณะ หรือรามเกียรติ์ และมหาภารตะ เป็นที่รู้จักกันดีของคนไทย เรื่องรามายณะมาเล่นไซน หนึ่งใหญ่ และหนังตะลุง ยังมีวรรณคดีของอินเดียอีกหลายเรื่อง ที่คนไทยคุ้นเคย ที่รู้จักกันดีอีกเรื่องหนึ่งคือ นิทานชาดก ในพุทธศาสนา ซึ่งมีอิทธิพลต่อคนไทยในเรื่องการทำคุณงามความดี ละเว้นความชั่ว

พระราม พระลักษมณ์ พระนางสีดา หนุมาน จากมหากาพย์รามายณะ หรือ รามเกียรติ์

๓. กฎหมายและระบอบการปกครอง

กฎหมายเดิมของไทยที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า กฎหมายตราสามดวง ได้รับอิทธิพลจากอินเดียเช่นกัน (โดยผ่านทางมอญ) คือ คัมภีร์พระธรรมศาสตร์ในการตรากฎหมาย กล่าวถึงเนื้อหาสาระของกฎหมาย คัมภีร์อรรถศาสตร์ เป็นตำราทางด้านกรปกครองของอินเดีย หรือ “ความประพฤติของพระราชา” และหลักทศพิธราชธรรม หรือ “ธรรม ๑๐ ประการ ของพระราชา” ล้วนแล้วแต่มีกำเนิดในอินเดีย และมีอิทธิพลต่อระบอบการปกครองของไทยในสมัยก่อน

พระราชลัญจกร

พระคชลัญจกร

บัวแก้ว

ที่มารูปภาพ : krusutee.blogspot.com

๔. ศิลปกรรม

ศิลปกรรมของอินเดีย ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทางด้านปฏิมากรรม เช่น พระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ ด้านสถาปัตยกรรม เช่น สถูป เจดีย์ ด้านจิตรกรรม เช่น ภาพฝาผนัง มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อศิลปกรรมของไทย อิทธิพลของเรื่องรามายณะ หรือรามเกียรติ์ ทำให้นาฏศิลป์ของอินเดีย มีอิทธิพลต่อนาฏศิลป์ไทยเช่นกัน ทั้งการแต่งตัว และท่าร่ายรำ อิทธิพลของวัฒนธรรมอินเดียดังที่กล่าวมา ไทยไม่ได้รับโดยตรงจากอินเดีย หากแต่รับผ่านเพื่อนบ้านของไทย คือ ขอม (เขมร) มอญ ลังกา สำหรับขอมยังมีอิทธิพลทางด้านภาษาต่อไทยเราด้วย นั่นคือ คำในภาษาเขมรหลายคำ กลายเป็นภาษาที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือ ราชาศัพท์

วัฒนธรรมของจีนที่เผยแพร่ในอาเซียน

อิทธิพลของจีนด้านศาสนา

จีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามมาเป็นเวลานาน ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวเวียดนามมีปรัชญาเอเชียตะวันออกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ นิกายมหายาน ลัทธิขงจื้อ และ ลัทธิเต๋า ซึ่งเกิดขึ้นในจีนทั้งหมด นอกจากนี้ในเวียดนามยังนิยมใช้ตะเกียบ ในการรับประทานอาหารเช่นเดียวกับประเทศในเอเชียตะวันออกประเทศอื่นๆ และอาหารเวียดนามส่วนใหญ่ก็ได้รับอิทธิพลจากจีนและฝรั่งเศสด้วย (ผู้คนที่รับประทานอาหารด้วยมือจะเป็นพวกที่ได้รับอิทธิพลจากอินเดียมากกว่าจีน ซึ่งรับประทานอาหารด้วยตะเกียบและมีชาเป็นเครื่องดื่ม)

"เด็กขี่ควายเป่าฟลูต" ภาพวาดของเวียดนาม

ลักษณะความเชื่อทางศาสนาของชาวจีนในประเทศไทยผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนา การบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ชาวจีนจะนิยมไหว้เจ้าและไหว้บรรพบุรุษ ในขณะเดียวกันก็ทำบุญตักบาตรหรือให้ลูกบวชเรียนในพุทธศาสนา โดยไม่ถือว่ามี ความขัดแย้งกัน ความเชื่อดั้งเดิมที่ชาวจีนรับมาจากบรรพบุรุษเน้นความกตัญญูต่อบุพการีและบรรพบุรุษ สอนให้บุคคลดำเนินชีวิตโดยไม่ฝืนธรรมชาติ รู้จักตนเอง เอาชนะตนเอง รู้จักพอ รู้จักสันโดษ การปกครองที่ตึ้นนั้นไม่ควรใช้อำนาจมาก ไม่ควรมีกฎระเบียบมากเกินไปโดยธรรมชาติเหมือนชีวิตในครอบครัวเดียวกัน พิธีกรรมสำคัญ คือ ตรุษจีน สารทจีน เซ็งเม้ง เทศกาลกินเจ

ที่มา ข้อมูลและรูปภาพ : <https://th.wikipedia.org/> , <http://guru.sanook.com>

อิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ

ในฐานะที่จีนเป็นตลาดการค้าใหญ่ มีสินค้าต่าง ๆ ที่รัฐต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องการ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม จีนจึงบังคับให้รัฐต่าง ๆ ส่งเครื่องบรรณาการให้กับจีนก่อน แล้วจีนจึงค้าขายด้วย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยน อาณาจักรที่ทำการค้าขายกับจีน คือ อาณาจักรพูนัน ศรีวิชัย อันนัม สุโขทัย อโยธยา รัตนโกสินทร์ ฯลฯ

ใบงานที่ ๐๑ เรื่อง สัญลักษณ์อาเซียน

- คำชี้แจง**
- นักเรียน วาดภาพสัญลักษณ์ของธงอาเซียน ระบายสีให้สวยงาม และตอบคำถามให้ถูกต้อง
  - นักเรียนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

- สีน้ำเงิน หมายถึง.....
- สีขาว หมายถึง.....
- สีแดง หมายถึง.....
- สีเหลือง หมายถึง.....

ต้นข้าว ๑๐ ต้นในธงอาเซียนหมายถึงอะไร

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑ เรื่อง สัญลักษณ์ของอาเซียน
สำหรับนักเรียนชั้น ป.๔

สัญลักษณ์อาเซียนคือ
“ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้นมัดรวมกันไว้”
หมายถึง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่ง
ใจเดียวกันโดยสีที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นสีที่สำคัญของ
ธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง
สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า
สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์
สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความเหมือนและความต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

- คำชี้แจง**
๑. นักเรียนเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียน ต่อไปนี้
  ๒. นักเรียนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

ด้าน	ประเทศที่เหมือนกับไทย	ประเทศที่ต่างจากไทย
การนับถือศาสนา		
การปกครอง		
ประเพณี		

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑ (สำหรับนักเรียน)

เรื่อง ความเหมือนและความต่างของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมและสังคมของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันเป็นผลมาจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ รากฐานทางวัฒนธรรมและการนับถือศาสนา ซึ่งจะสรุปให้เห็นเป็นภาพรวมได้ ดังนี้

๑. ศาสนา ศาสนาสำคัญที่เผยแพร่เข้ามาและได้รับการยอมรับนับถือจากชนชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาที่ผู้คนส่วนใหญ่ในประเทศไทย เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา ล้วนนับถือ ดังนั้นประเพณี พิธีกรรมทางศาสนา ลัทธิความเชื่อต่าง ๆ ของเมียนมาร์ ลาว กัมพูชา และไทยก็จะคล้ายคลึงกัน เช่น การทำบุญตักบาตร การสวดมนตร์ไหว้พระ การให้ความเคารพพระสงฆ์ การนิยมนำบุตรหลานเข้ารับการอุปสมบท เป็นต้น สำหรับประเทศมาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม จึงมีวัฒนธรรมแบบอิสลาม ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับอิทธิพลจากคริสต์ศาสนา ประเทศสิงคโปร์และเวียดนาม นับถือหลายศาสนา โดยนับถือลัทธิธรรมเนียมตามแบบจีนเป็นหลัก

๒. ภาษา ประเทศเพื่อนบ้านที่มีการพูด การเขียน คล้ายคลึงกับไทยก็คือลาวเพียงชาติเดียวเท่านั้น ส่วนชาติอื่น ๆ ก็จะใช้ภาษาของตน ไม่ว่าจะเป็นเมียนมาร์ เวียดนาม อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ โดยที่ภาษาอังกฤษและภาษาจีนจะเป็นภาษากลางที่ใช้ติดต่อกันได้ทั่วทั้งภูมิภาค

๓. ประเพณี พิธีกรรม หากชาติใดที่มีรากฐานการนับถือศาสนาเป็นพระพุทธศาสนา ประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ ก็คล้ายคลึงกัน เช่น การทำบุญเลี้ยงพระ การเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีเข้าพรรษา เป็นต้น ส่วนประเพณีอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับศาสนา พบว่าหากเป็นประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันเช่น ไทย เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา ก็จะมีประเพณีหลายอย่างคล้ายคลึงกัน เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เพียงแต่รายละเอียดของการจัดพิธีจะแตกต่างกันออกไป ขณะเดียวกันวัฒนธรรมไทยในการแสดงความเคารพ โดยการไหว้ของคนไทย ชาติเหล่านี้ก็จะมีธรรมเนียมการไหว้เช่นเดียวกัน สำหรับชาติอื่น ๆ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน จะมีประเพณี พิธีกรรมตามแบบอิสลาม เวียดนามกับสิงคโปร์จะมีประเพณีพิธีกรรมตามแบบจีนและมีวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาผสมผสาน ส่วนชาติที่มีแบบแผนประเพณี พิธีกรรมเหมือนอย่างตะวันตก คือ ฟิลิปปินส์

๔. อาหาร อาหารของประชากรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วยข้าวพืชผัก และเนื้อสัตว์ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น การปรุงอาหารโดยมากจะใช้เครื่องเทศประเภท กะทิ น้ำมัน รสชาติจัดจ้าน โดยอาหารของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีอยู่อย่างหลากหลาย สีสันดูน่ารับประทาน รสชาติเผ็ดร้อน ประเทศที่รับประทานอาหารไม่แตกต่างจากคนไทยก็ยังคงเป็นเมียนมาร์ ลาว กัมพูชา ส่วนประเทศที่เป็นอิสลามยังเคร่งครัดในเรื่องการรับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์ เช่น ไม่รับประทานเนื้อหมู สัตว์ที่ใช้ในการปรุงอาหาร ต้องผ่านการฆ่าจากคนมุสลิมเท่านั้น

๕. การแต่งกาย ผู้คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากไม่นับชุดพื้นเมืองและชุดประจำชาติแล้ว จะแต่งกายไม่แตกต่างกัน กล่าวคือสังคมเมืองในปัจจุบัน ผู้ชายสวมเสื้อ กางเกง ส่วนผู้หญิงสวมเสื้อ กางเกง หรือกระโปรง แต่ชาวมุสลิมยังมีวัฒนธรรมการแต่งกายที่ไม่เหมือนกับชาวพุทธโดยชาวมุสลิมมีการแต่งกายที่ปกปิด มิคชิดใช้ผ้าคลุมหน้าไว้ ส่วนชาวพุทธจะมีการแต่งกายที่เปิดเผยให้เห็นใบหน้าอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในชนบท ผู้หญิงจำนวนมากก็ยังสวมใส่ผ้าซิ่นกันอยู่ ส่วนชุดประจำชาติของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เมื่อดูแล้วสามารถบอกได้ทันทีว่าชุดแต่งกายนั้น ๆ เป็นของชนชาติใด

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมเป็นสิ่งดั่งงามที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดต่อกันมาจนเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติ อย่างไรก็ตามประเทศในกลุ่มอาเซียนที่ใกล้ชิดและมีดินแดนติดต่อกัน เช่น ลาว เมียนมาร์ กัมพูชา และมาเลเซีย จะมีวัฒนธรรมบางส่วนที่คล้ายคลึงกันหรือมีคติความเชื่อและประเพณีที่เหมือนหรือคล้ายกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านศาสนา เช่น พระพุทธศาสนา เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ส่วนศาสนาอิสลาม ในมาเลเซีย ก็พบว่ามีความคล้ายคลึงกับจังหวัดชายแดนทางภาคใต้แต่ประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ห่างออกไป เช่น สิงคโปร์ บรูไน ก็จะทำให้มีวัฒนธรรมบางอย่างที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรม นอกจากจะเป็น สิ่งที่สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ความเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นชาติแล้ว วัฒนธรรม ยังทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ความรู้สึกเป็นบ้านพี่เมืองน้องกับประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

ที่มาข้อมูล : <http://std09664.wordpress.com>

ความแตกต่างกันทางการเมืองและการปกครอง

การปกครองของประเทศสมาชิกอาเซียนมีหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วย

๑. แบบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา มี ๔ ประเทศ คือ ไทย กัมพูชา สิงคโปร์ และ มาเลเซีย
๒. ประชาธิปไตยในระบบประธานาธิบดี ๒ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์
๓. เผด็จการสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ๒ ประเทศ คือ ลาวและเวียดนาม
๔. สมบูรณาญาสิทธิราชย์ ๑ ประเทศ คือ บรูไน
๕. เมียนมาร์ อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

สมาชิกในกลุ่มอาเซียนมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด สมาชิกบางประเทศยังมีปัญหาด้านความเป็นประชาธิปไตย และยังปกครองในรูปแบบเผด็จการ ทำให้อาเซียนพัฒนาได้อย่างยากลำบาก

ที่มาข้อมูล : <http://www.trang.psu.ac.th>

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อาเซียนศึกษา

หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของเรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. โลกแบ่งออกเป็นกี่ทวีป

- ก. ๔ ทวีป   ข. ๕ ทวีป
ค. ๖ ทวีป   ง. ๗ ทวีป

๒. กลุ่มประเทศอาเซียนตั้งอยู่ในทวีปใด

- ก. ทวีปยุโรป
ข. ทวีปเอเชีย
ค. ทวีปอเมริกาเหนือ
ง. ทวีปออสเตรเลีย

๓. อารยธรรมโบราณที่เข้ามาในอาเซียน คือ

- อารยธรรมใดบ้าง
ก. อารยธรรมจีน และเกาหลี
ข. อารยธรรมเกาหลี และอินเดีย
ค. อารยธรรมอินเดีย และจีน
ง. อารยธรรมจีน และญี่ปุ่น

๔. ภาพใดต่อไปนี้เป็นอารยธรรมจีน

ก.

ข.

ค.

ง.

ดูรูปภาพแล้วตอบคำถามข้อ ๕ - ๗

๕. สัญลักษณ์ของอาเซียน มีกี่สี

- ก. ๓ สี   ข. ๔ สี
ค. ๕ สี   ง. ๖ สี

๖. สมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ หมายถึงข้อใด

- ก. เส้นด้าย ๑๐ เส้น
ข. ต้นข้าว ๑๐ ต้น
ค. ต้นหญ้า ๑๐ ต้น
ง. เชือก ๑๐ เส้น

๗. สีใดที่แสดงถึงความรุ่งเรือง

- ก. สีน้ำเงิน   ข. สีขาว
ค. สีแดง   ง. สีเหลือง

๘. ประเทศใดต่อไปนี้มีวัฒนธรรมใกล้เคียง

ประเทศไทยมากที่สุด

- ก. ลาว   ข. เมียนมาร์
ค. ฟิลิปปินส์   ง. มาเลเซีย

๙. ประเทศใดต่อไปนี้เป็นนครองระบบคอมมิวนิสต์

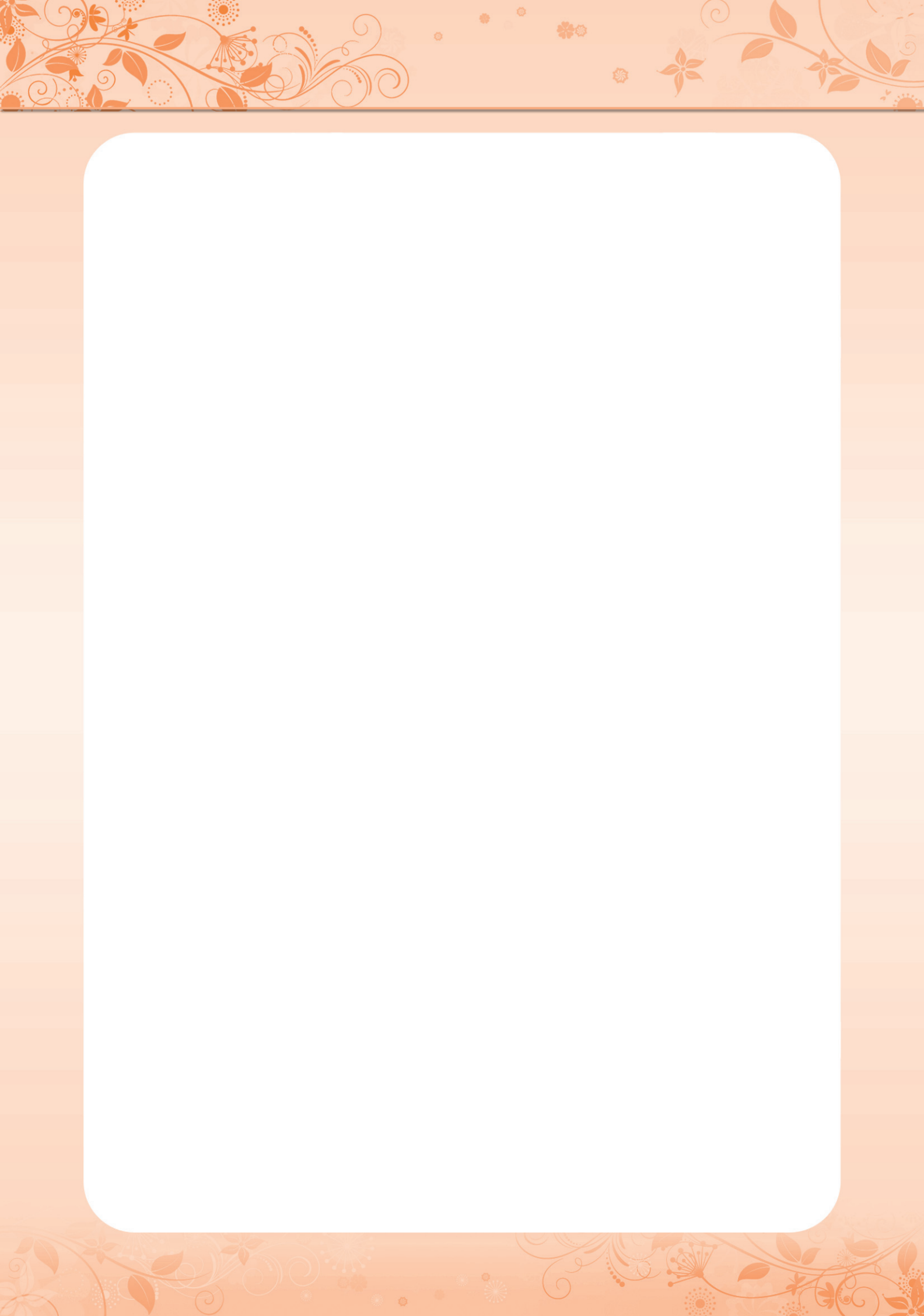
- ก. ลาว   ข. มาเลเซีย
ค. อินโดนีเซีย   ง. ฟิลิปปินส์

๑๐. ประเทศบ่อน้ำมันหมายถึงประเทศใด

- ก. อินโดนีเซีย   ข. ฟิลิปปินส์
ค. บรูไน   ง. สิงคโปร์

หน่วยย่อยที่ ๒
ลักษณะทางกายภาพ
ของกลุ่มอาเซียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อาเซียนศึกษา

หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. ในแผนที่ภูเขาแทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๒. กรุงเทพมหานคร จะแทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๓. แม่น้ำเจ้าพระยา แทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๔. แหล่งน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียนอยู่ในประเทศใด

- ก. ไทย
ข. กัมพูชา
ค. มาเลเซีย
ง. อินโดนีเซีย

๕. ประเทศใดต่อไปนี้ จัดอยู่ในกลุ่มประเทศหมู่เกาะ

- ก. อินโดนีเซีย
ข. เมียนมาร์
ค. เวียดนาม
ง. กัมพูชา

๖. ประเทศไทยจะได้รับอิทธิพลจากลมหนาวในเดือนใดต่อไปนี้

- ก. เมษายน
ข. กรกฎาคม
ค. ธันวาคม
ง. มิถุนายน

๗. ปรากฏการณ์ใดต่อไปนี้ที่เกิดในช่วงฤดูหนาว

- ก. สึนามิ
ข. ภูเขาไฟระเบิด
ค. แม่คะนิง
ง. ภาวะเรือนกระจก

๘. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ภัยจากธรรมชาติ

- ก. การเกิดไฟป่าในอินโดนีเซีย
ข. การเดินขบวนทางการเมือง
ค. การเกิดหมอกควันในภาคเหนือของไทย
ง. อากาศหนาวอุณหภูมิ ๐ องศา

๙. ประเทศใดต่อไปนี่ไม่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ

- ก. ไทย
- ข. ลาว
- ค. อินโดนีเซีย
- ง. มาเลเซีย

๑๐. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. อุทกภัยจะเกิดกับพื้นที่ ที่เป็นที่ราบลุ่ม
- ข. การเกิดวาตภัยจะตามด้วยการเกิดลูกเห็บทุกครั้ง
- ค. อัคคีภัยจะเกิดในป่าที่รกทึบเท่านั้น
- ง. การเกิดภูเขาไฟระเบิดสามารถเกิดได้ทุกส่วนของโลก

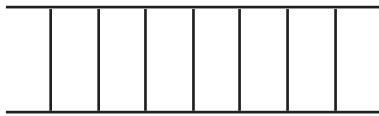

ป๑๐.๒/ผ ๑-๐๑

แบบฝึกที่ ๐๑

เรื่อง สัญลักษณ์ทางภูมิศาสตร์

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่ภาพกับคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ทางรถยนต์

ทางรถไฟ

แม่น้ำ

อ่างเก็บน้ำ

ภูเขาสูง

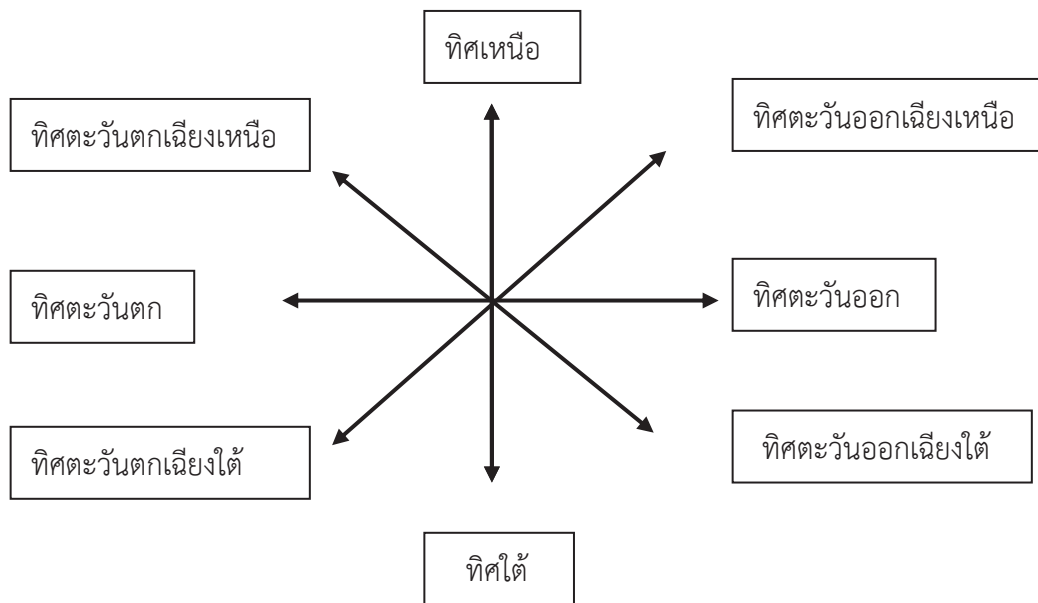
ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑

สำหรับนักเรียน

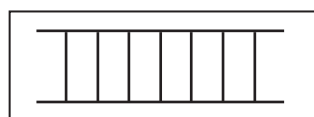
ทิศและสัญลักษณ์ที่ใช้แทนสิ่งต่างๆในแผนที่

ทิศ ในแผนที่โลกจะกำหนดให้ขั้วโลกเหนือเป็นทิศเหนือ ขั้วโลกใต้เป็นทิศใต้ และเมื่อหันหน้าไปทางทิศเหนือ ทางขวามือของผู้อ่านจะเป็นทิศตะวันออก ซ้ายมือของผู้อ่านจะเป็นทิศตะวันตก

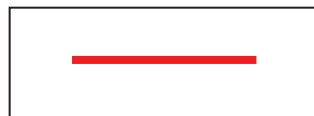

สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมาย

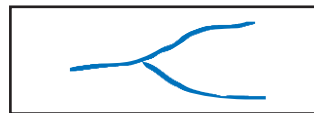
ในแผนที่ส่วนใหญ่ใช้เส้นหรือสีเป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏบนพื้นผิวโลก สัญลักษณ์ที่ใช้กันโดยทั่ว ๆ ไป ได้แก่

ใช้แทน ทางรถไฟ

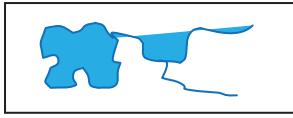
ใช้แทน ทางรถยนต์

ใช้แทน แม่น้ำ

ใช้แทน ภูเขา

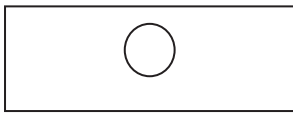
ใช้แทน แหล่งน้ำ หรืออ่างเก็บน้ำ

ใช้แทน เส้นกั้นอาณาเขต หรือเขตประเทศ

ใช้แทน ที่ตั้งเมืองหลวง

ใช้แทน ที่ตั้งจังหวัดหรือเมืองสำคัญ

สีที่ใช้ในทางภูมิศาสตร์

สีเขียว ใช้แทนที่ราบลุ่ม หรือป่าไม้ภูเขา

สีฟ้า ใช้แทน แหล่งน้ำ เช่น ทะเล มหาสมุทร

สีเหลือง ใช้แทน ที่ราบสูง หรือพื้นที่สูง

สีน้ำตาล ใช้แทน ที่สูง หรือภูเขาสูง

บ๑๐.๒/ฝ ๒-๑๑

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน

- คำชี้แจง**
- นักเรียนบอกชื่อประเทศในกลุ่มอาเซียนเป็นภาษาไทยให้ถูกต้อง พร้อมระบายสีให้สวยงาม
  - นักเรียนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

๗.

๘.

๙.

๑๐.

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑ สำหรับนักเรียน ป.๔

เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน

ทำเลที่ตั้งและอาณาเขตของอาเซียน

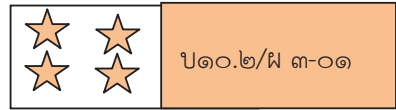

ที่ตั้งและอาณาเขต

อาเซียนมีที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ และยังมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ จึงมีผู้คนได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานมาตั้งสมัยโบราณ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ระหว่างประมาณละติจูดที่ ๒๘ องศาเหนือ ถึง ๑๑ องศาใต้ และระหว่างลองจิจูดที่ ๙๒ องศาตะวันออกถึง ๑๔๐ องศาตะวันออก ซึ่งอยู่ระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก ประกอบด้วยดินแดนส่วนที่เป็นภาคพื้นทวีป และหมู่เกาะ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีสภาพพื้นที่หลายแบบ เช่น ภูเขาและที่สูง ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า แร่ธาตุ และเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำจืดที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านเป็นแหล่งอาหาร ใช้ทำการเกษตร และการคมนาคม ตลอดจนที่ราบลุ่มแม่น้ำซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูก นอกจากนี้ยังมีชายฝั่งทะเลยาวเป็นแหล่งอาหารจากทะเลและเส้นทางเดินเรือทางทะเลมาตั้งแต่โบราณ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคหนึ่งของทวีปเอเชีย โดยทิศเหนือติดต่อกับประเทศจีน ทิศตะวันออกจดมหาสมุทรแปซิฟิก ทิศใต้จดมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันตกติดต่อกับประเทศอินเดียและบังคลาเทศ

ที่มาข้อมูล : <http://www.studyasean.in.th/index>.

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

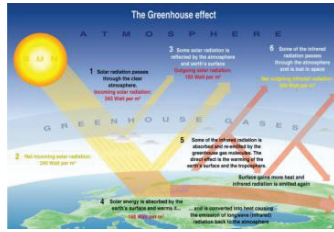
- คำชี้แจง**
๑. นักเรียนหาภาพปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่พบเห็นมาติดลงบนใบงาน
  ๒. นักเรียนนำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มีผลต่อประเทศในกลุ่มอาเซียน

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่คำกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

แผ่นดินไหว

การกระทำของแรงน้ำ

ปรากฏการณ์น้ำค้างแข็ง

ปรากฏการณ์เรือนกระจก

ภูเขาไฟระเบิด

ที่มา : <https://www.google.co.th>

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อาเซียนศึกษา

หน่วยย่อยที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางกายภาพของกลุ่มอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. ในแผนที่ภูเขาแทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๒. กรุงเทพมหานคร จะแทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๓. แม่น้ำเจ้าพระยา แทนที่ด้วยสัญลักษณ์ใด

๔. แหล่งน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในอาเซียนอยู่ในประเทศใด

- ก. ไทย
- ข. กัมพูชา
- ค. มาเลเซีย
- ง. อินโดนีเซีย

๕. ประเทศใดต่อไปนี้ จัดอยู่ในกลุ่มประเทศหมู่เกาะ

- ก. อินโดนีเซีย
- ข. เมียนมาร์
- ค. เวียดนาม
- ง. กัมพูชา

๖. ประเทศไทยจะได้รับอิทธิพลจากลมหนาวในเดือนใดต่อไปนี้

- ก. เมษายน
- ข. กรกฎาคม
- ค. ธันวาคม
- ง. มิถุนายน

๗. ปรากฏการณ์ใดต่อไปนี้ที่เกิดในช่วงฤดูหนาว

- ก. สึนามิ
- ข. ภูเขาไฟระเบิด
- ค. แม่คะนิง
- ง. ภาวะเรือนกระจก

๘. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ภัยจากธรรมชาติ

- ก. การเกิดไฟป่าในอินโดนีเซีย
- ข. การเดินขบวนทางการเมือง
- ค. การเกิดหมอกควันในภาคเหนือของไทย
- ง. อากาศหนาวอุณหภูมิ ๐ องศา

๙. ประเทศใดต่อไปนี่ไม่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ

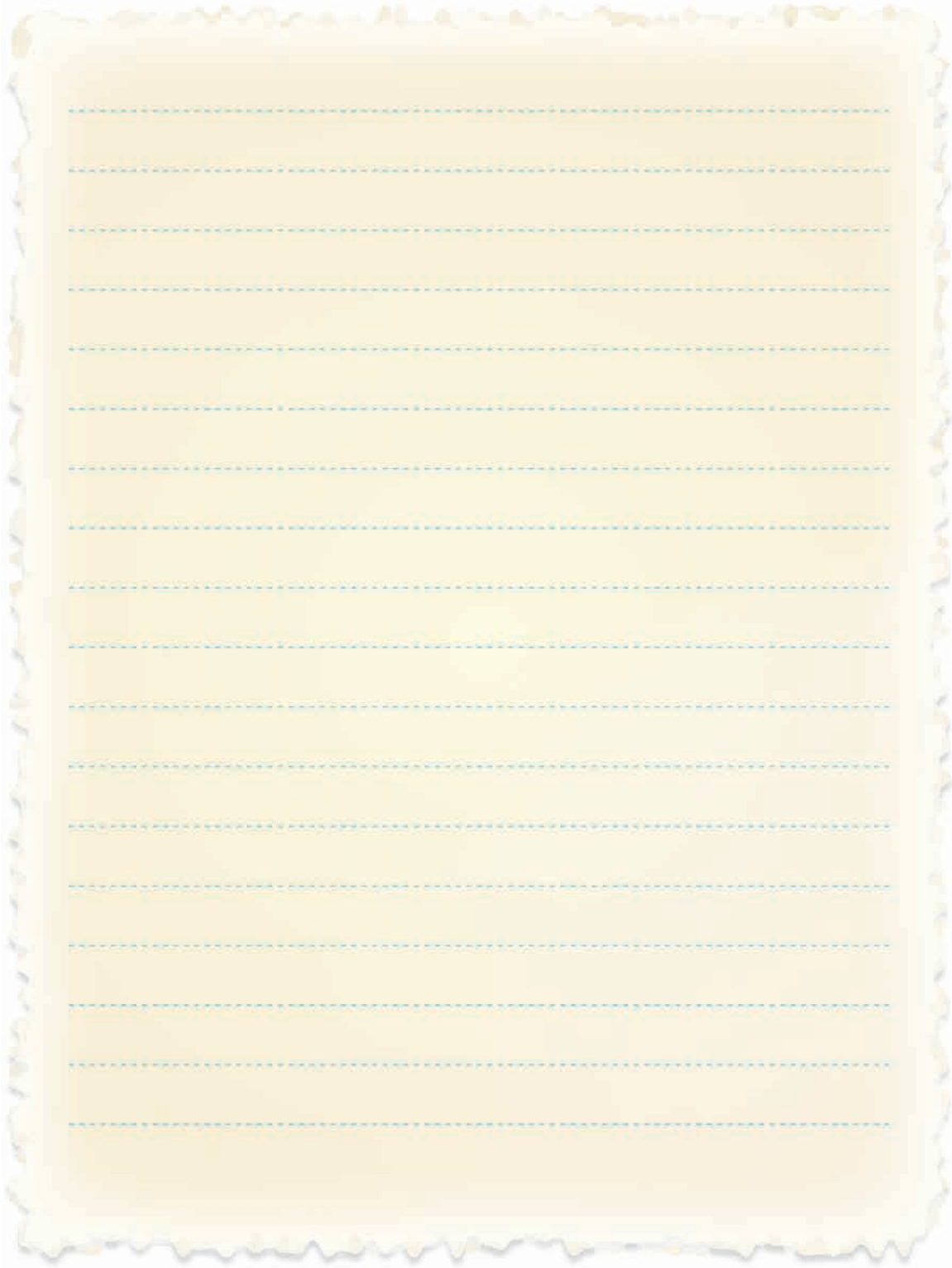
- ก. ไทย
- ข. ลาว
- ค. อินโดนีเซีย
- ง. มาเลเซีย

๑๐. ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. อุทกภัยจะเกิดกับพื้นที่ ที่เป็นที่ราบลุ่ม
- ข. การเกิดวาตภัยจะตามด้วยการเกิดลูกเห็บ
ทุกครั้ง
- ค. อัคคีภัยจะเกิดในป่าที่รกทึบเท่านั้น
- ง. การเกิดภูเขาไฟระเบิดสามารถเกิดได้ทุกส่วน
ของโลก

บันทึก

A large, hand-drawn rectangular area with a scalloped, torn-paper edge. Inside this area, there are 20 horizontal dashed lines for writing, spaced evenly down the page.

บันทึก

A large rectangular area with a decorative, scalloped border. Inside, there are 18 horizontal blue dashed lines for handwriting practice, spaced evenly down the page.